

SETMANARI IL·L·STRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plassa del Pi, 3, 2^{on} (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Donant avis se passa á domicili sense
: : : : : augment de preu : : : : :

AUTORS CATALANS

Andreu Brasés

Anys ha que D. Andreu Brasés no ha dut produccions á la nostra escena, pero qui com dit senyor, á son temps ajudaren ab son talent á donarli la importancia de que avuy gosa, sempre LO TEATRO REGIONAL té

un dia, per honrar sas columnas ab la publicació de son retrato.

El Sr. Brasés nasqué á Barcelona al comensar la guerra dels set anys y estudiá ab gran profit la segona ensenyansa y diferentas assignaturas acomodadas á sas aficions y temperament.

Ja de jovenet demostrá gran afició al estudi dels clàssichs, ja espanyols, llatins ó grechs, en especial las joyas del clàssich teatro de Moratin d' ahont podem dir nasqué s' afició al cultiu de l' escena qu' en ell ha trovat tan bon jardiner.

Ab son talent ajudá poderosament al renaixement de la literatura catalana, llavors en embrió (1864), y producte de sas aficions al art de Talía son entre altres las obras *A torna jornals*, *De dalt á baix*, *Pescar á l' encesa*, *La capital del Imperi*, *Un inglés á Mataró*, *Per una rialla* y altres escrites ab la colaboració de D. Narcís Campmany, tals com *La copa del dolor*, *Los set pecats capitals*, *La torre dels amors*, *De la Seca á la Meca*, *De dotze á una* y *Embolica que fa fort*.

Totas ellas obtingueren gran éxit y la majoria han continuat representantse fins avuy ab la mateixa acceptació, lo qual diu prou en favor de la bondat de las mateixas, donchs no envelleixen y no 's tracta per lo tant d' éxits d' un dia.

Nostres lectors han tingut més d' una vegada ocasió de saborejar sos articles de brillant prosa referents als estrenos d' obras teatrals á Madrid.

Se citan entre sos treballs d' aquest caràcter, uns admirables articles sobre 'l teatro llatí, un estudi de la *femeninomania* en l' art y altre referent á las *Societats corals catalanas*.

Trovantse allunyat avuy de Catalunya, entregat per complert á sos treballs comercials, es aquesta tal volta la causa de que no hagi donat res de temps pel teatro Catalá, pero en obsequi á lo fet, honra avuy LO TEATRO REGIONAL sas columnas publicant son retrato.

V. S. B.

Crònica

La Exposició Parés — Un llibre nou

Notable per tots conceptes es la Exposició de Pintura últimament establerta en el Saló Parés; els pintors han cedit el lloch a las *pintoras*, y es precis confesar que aqueixas han resultat més y mellors de lo qu' era d' esperar.

Sense haberhi cap obra mestre d' aquellas que fan época, s' hi trovan quadros verdaderament importants per son dibuix y colorit, bonicas testas d' estudi, y sobre tot, treballs de molta paciència fets ab una precissió y una justesa incomparables. Las copias son sumament detalladas, sobre tot, las dels tapissos de la Diputació Provincial, verdaderas obras d' art, per las quals ha sigut necessari molt gust, molta paciència y un bon temperament artístich.

Un visitant *amateur* dels quadros *frapants*, es queixava de pobresa d' assumptos, y afirmava que en cap de las obras exposadas s' hi veyia brillar la flama del geni, ni l' estudi de la composició. Aixó sense ésser cert en absolut te alguna coseta de veritat, pero, quins intervals de temps més llarchs, no hi ha sempre en el Saló Parés d' un quadro bó, á un altre! A més, la vida del artista te d' ésser libre é independenta, es precis que las emocions se succeixin sens tréva en son esperit.

Els grans espectacles de la naturalesa, las lecturas de tot género, la relació continua ab altres artistes despertan en ell aqueix estat febrós especial en que 's concebeixen y executan las grans obras. La constitució de nostra societat priva á la dona d' aqueixas emocions, d' aqueixas llibertats y d' aqueixos espectacles, y unit aixó á un temperament, per lo general més débil que 'l del home, es poderós motiu, perque quan la dona vol competir ab l' home, en las grans lluytas del progrés y de la gloria, 'l superi tal vegada en la justesa y filigrana del treball, pero may en la concepció.

Aixó vol dir que las obras exposadas en el Saló Parés, son molt dignas d' elogi, y que en ellas s' hi veuen moltes y notables disposicions pel cultiu de la pintura, pero aqueixas disposicions en sa inmensa majoria, 's consumiran estérilment entre las quatre parets més ó menos ricament adornadas, en que obliguém á viurer á la dona, els mateixos que prediquém la seva emancipació. Tal vegada serém molts els que notarém en els quadros de que m' ocupo la falta d' imaginació y fins d' inspiració, dirém que cap quadro diu re, que cap ha résolt re, que careixen de sentiment y de gust estétich, á pesar de la netedat

de la factura, pero si cap dona de la nostra familia sent vocació per un art libre, la tancarém á casa ab pany y clau, privantla de la llibertat y de la independència que son el pa del esperit y la terra 'hont árrela y creix l' arbre sant de la inspiració.

Esperém ab verdadera ansietat la sortida d' un nou llibre catalá y la saludém sempre ab gust, gust que creix notablement quant el llibre es de un jove y ve á formar en las filas dels bons soldats del progrés.

El poeta Claudi Mas y Jornet, acaba de donar á llum un bonich tomo titulat *Sátires Morals*, en-el qual hi campeja en primer lloch una verdadera facilitat de versificació. No m' ocuparé de l' obra en detall sino del fondo.

No ens es desconegut aqueix escriptor. Al contrari, hem anat seguint el seus progressos en lo Art de la Poesía, perque quan fa pochs anys doná á la estampa son primer llibre *Gargots*, notarem en ell bonas disposicions, que no han sigut desmentidas en sas successivas obras, y ja ben cultivadas en sa *Biología*, *Dos Mons*, y, sobre tot, en sas *Sátires Morals*.

Claudi Mas y Jornet, perteneix á aqueixos fills del sigle de temperament romántich, que haurian sigut felissos en la edat mitja, y que obligats á viure en una societat que tot ho pesa, ho mideix, ho ven y compra, han topat de ple á ple ab un estat de cosas tant oposat á son temperament. Ells voldrian inconciénment tenir fé, y la fé no es filla del sigle XIX, voldrian cantar la poesia, y ningú escolta ja las notas de la lira de Orfeo, van al temple pera pregar y 'n surten esgarifats y espahordits, corren á admirar la naturalesa y la veuen mutilada pel home, buscan al mitj del bullici de la vida el germá de ideas generosas y elevadas ab qui establir l' hermós comers de la paraula y no 'l trovan, allavoras se retiren del mon real, pera viurer en el mon apocalíptich de sas ideas y en aqueix medi ambient que res te que veurer, ab aquell en que viu el resto de la Humanitat atrafegada, cantan sos desenganys, sas tristesas, sos recors, en brassos del *espleen* y com la casa *Huser* de Eduard Poé, viuen eternament embolcallats per una atmósfera especial y única á través de la qual tot se veu trist y esmortuït... tot... ¡fins la llum del Sol?

He dit aixó de aqueix autor, perque sé que ha saludat més de una vegada els principis de la *Ontologia* y de la *Teodicea*, perque sé que ha buscat en va la pau de son esperit al redós del claustre, pero la seva ánima habia disfrutat ja de massa llibertat, habia vist ó imaginat massa mon, pera sometrers á la solitud y al ascetisme

de la clausura. Ell se sent poeta y te de cantar, en camp lliure, ahont la veu s' allunyi y s' escampi per l'ambient; la seva veu ressona com una tomba en el claustre, y 'l ressó, sugereix massa tristament la misteriosa idea de la mort y del aplanament del esperit.

Sàtires Morals, es un llibre plé d'amargó, es un mayoch d'escardots arrencats dels erms de nostre estat sociològich. La Ciència y Deu, fosas en un sol ideal, vol ésser l'esperit de aqueix llibre, com se veu en l'abundó de lemas extrets dels *Dos Mons*, pero el poeta no s'atreveix á proclamarho.

Sentint com sent la poesia, buscant com ho fa els motllos nous, produhint obras notables, com la present, 'n Claudi Mas deuria posarse més, molt més endavant en l'exércit dels que combaten pel progrés de l'Humanitat, no basta ensenyar els mals, es precis cauterisarlos. Jo 'l voldria més innovador, més lluny del decadentisme, que, á son pesar s' traspua en sas *Sàtires Morals*.

Precedeix el llibre un bonich prefaci social, en vers, degut á la ploma del reputat escriptor en Joseph Aladern, ab tot lo qual resulta un plat exquisit pels *gourmets*.

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

LO SENYOR PALAUDARIAS

Sarsuela en un acte, lletra de D. Joaquim Montero y música del mestre Isaura. Estrenada lo dia 31 del passat mes, en lo Teatro Principal.

Bonica continuació de la celebrada producció *Lo somni de la Ignocencia* es la sarsuela estrenada últimament en lo Teatro Principal. Los aixerits personatges del *Somni* anyadintli lo d'en Genís que també se 'n parla en ella, tornan á donar lloch á una nova trama que 's suposa desenvoluparse dos mesos després.

L'assumpto, diálech y situacions son una ben acertada continuació.

La música del mestre Isaura es garbosa y de la que s' agafa fàcilment al oído.

Lo públich ha rebut molt be aquesta obreta, celebrant ab molts aplausos totas quantas representacions se n' han donat després del estreno.—X.

HERODES Ó LA DEGOLLACIÓ DELS IGNOCENTS

Sarsuela en un acte, lletra de D. Joan Manubens y Vidal, música de M. Francisco Palau. Estrenada la nit del 2 de Janer en lo Centro Moral.

Del passatge bíblich no 'n te més qu' el nom.

Es un aixerit a propòsit d' Ignocents, sembrat de xistes, donchs á l'argument de l'obreta li escauhen de debó.

Y com si no n' hi hagués prou, s' ha exornat dita producció ab uns números de música tan fàcils com bonichs.

Tingué de repetir-se una divertida cansó. La tarde del diumenge s' aplaudí com la nit del estreno y 'ns satis-

fé molt lo bon desempeñyo que hi donaren los senyors Sagi, Martí, Farriols, Pradell, Saló, Armengol, Mercadé y Sanmartí.

VASEBOL.

VIDA Y MORT

Quadro dramàtic en un acte, en vers, original de D. Joseph Pujadas Truch. Estrenat lo dia 3 en lo teatro Circo al Masnou.

Per las notícias que teniam ja de las bonas qualitats d' aquest ensaig dramàtic y desitjant apreciarlas en la mateixa escena, 'ns trasladarem diumenge passat á la bonica població de la costa, en quin Teatro Circo debía verificarshi l' estreno. No 's defraudaren las esperansas.

Devant d' un públich numerosíssim y més que bonancible, recte, se doná la primera representació del epissodi *Vida y Mort* obtenint un éxit important, captantse grans aplausos y fent sortir al autor.

L' epissodi se desenvolupa en una població catalana hont pretent entrar lo francès (1808). Està tractat ab justesa essent més que una nota de patriotisme de mal gust, un anatema contra lo qu' es la guerra en sí.

Los personatges son ben escullits y espresan bé la seva situació y sentiments.

La versificació es cuydada y natural. Com á prova transcribim la següent escena que arrencá bona cosa d' aplausos y comensá á decidir l' éxit favorable de *Vida y mort*.

ESCENA VI

JOANET y ROSETA

ROSETA ¡Joanet!

JOANET

¡Roseta! Al fi

podém veurens sens temor
y dá esbarjo á nostre cor
acabant nostre sufrir.

Perque quan dos s' ayman, Rosa,
ab passió ferma y pura
es la més gran desventura,
es una sort horrorosa
lo tenirse d' ocultar
com si fossin assessins
pels que senten aquí dins (al cor)

poguerse ab calma contar.
Sí, amor meu, es un deliri
que ningú 'l pot definir,
es lo colmo del sufrir,
es un horrorós deliri.

Mes pels dos aytal dissort
ja ha finit, y nostra estrella
se mostra esplendent y bella...

ROSETA

JOANET

¿Tant m' ayman?

Fins á la mort.

¿No has vist may pel bosc anant
en algun arbre una aucella
que ab planyívola querella
los branquillons va saltant;
y no has comprés al instant
que ab sa bonica cansó
cria á lo seu aymadó
que déu ésse allí apropet,
per fé tots dos son niuhet...

Aixís, Rosa, t' aymo jo.
Hi ha home pondonorós
qu' ans que á sa patria trahir,
prefereix mil cops morir
del modo més horrorós
y sufrint tots los dolors

no flaqueja 'l génit seu
 que á la patria en perill veu
 y ans que veurela rendida
 prefereix darli la vida...
 Aixís t' aymo jo, amor meu.
 No has vist may en lo voltant
 de una mare, los seus fills,
 guardantlos de tots perills
 en son seno sempre aymant
 y sempre 'ls está besant
 mostrantse molt satisfeta
 y sembla que 's posi inquieta
 al pensar en quina sort
 tindrán los fills del seu cor...
 Aixís t' aymo jo, Roseta.
 La flor que guarda fidel
 una gota de rosada
 en son cálzer colocada
 com present vingut del cel.
 L' aucell qu' estima ab anhel
 l' aire, en 'l que volant gosa,
 l' herba qu' en lo camp reposa
 esperant amorosida
 lo sol que li dona vida...

ROSETA

Aixís t' estimo jo, Rosa.
 ¡Oh, Joanet! Parlam aixís,
 qu' escoltante extassiada
 sembla que 'm trovo portada
 per àngels, al Paradís.
 Perque t' aymo ab tal ardor,
 que ma sort malehíria
 si acás me faltava un día
 l' afecte que 'm té ton cor.
 Joan, nostras miradas juntas
 revelan ton amor fiel
 crech que la terra es un cel.

JOANET

ROSETA

¿Tant m' estimas?
 ¿Y ho preguntas?
 ¿No has sentit d' un mariner
 que per guanyarse lo pá
 fins surcava l' Occeá
 sempre indómit y sever,
 y un día, son destí fer
 y sa terrible dissort
 li va fer trovar la mort
 y en éll sa fossa trobaba?...
 Donchs més gran que la mar brava

es, Joanet, lo meu amor.
 ¿No has vist á la matinada
 vers lo cantó d' Orient
 eixir lo sol resplendent
 iluminant l' encontrada?
 ¿L' huracá que ab forsa irada
 arrenca 'ls arbres d' arrel?
 ¿Lo llamp que baixat del cel
 deixa cendras fins lo roch,
 y 'l volcá que ab lo seu foch
 ompla tots los cors de fel?
 Donchs l' amor que tinch, Joan,
 per tú dintre lo meu cor,
 té, no ho duptis, més ardor
 que lo sol. ¡Ja veus si es gran!
 Més forsa que l' huracán
 qu' arrenca arbres com si ré;
 més feresa que 'l llamp té
 que tot quan toca destrueix;
 més foch que 'l volcá mateix...
 ¡Calcula si t' aymaré!

JOANET

¡Oh, Rosa! Tant es mon goig
 al sentirte parlar així
 que fins me temo ¡ay de mí!
 d' alegría torna 'm boig.
 Estimantnos així 'ls dos
 farém de la terra un cel.

ROSETA

JOANET

ROSETA

Aquest es lo nostre anhel.
 ¡Roseta, que soch ditxós!
 Y mon cor de tant que gosa
 fins li sembla que 's mentida
 tan de goig.

JOANET

ROSETA

Y es cert, ma vida.
 ¡Joanet, que soch ditxosa!

Lo desempenyo bo corrent la direcció á càrech del
 senyor Graells que desempenyá també lo personatge
 principal, secundantlo be la senyora Boix y 'ls se-
 nyors Monner, Mercader, Cazorla y Altés, especialment
 l' encarregat de un personatge cómic ben sentit, que
 'l digué ab molta discreció.

Rebin la enhorabona tots los que ajudaren al éxit y
 en especial lo jove autor senyor Pujadas, ja que la
 primera obra escénica que ha donat, predisposa molt
 favorablement pera tot quant surtit de sa ploma tin-
 drém segurament ocasió de saborejar novament.

J. XIMENO.

Fulla d' àlbum

Menudencias

Mitja fadrina sastressa
 he sabut qu' es la Carlota;
 y are comprench lo per què
 molts diuhen que: *no hi es tota*.

Constantina, digam quina
 rahó tens per plorar tant.
 ¿Tems que no 't seré constant?
 Sí que ho seré Constan... tina.

SANCH DE CARGOL.

Llista de la Suscripció voluntària al acte de adhesió y simpatia á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo procés promogut per lo descumbiment del plagi *La Suripanta*.

Segueixen los senyors següents:

Angel Miranda.—Anton Valls.—Salvador Furnells.—Joseph Puigventós.—Manel Soler.—J. Robert. P.—Felip Solé.—Joseph Amet.—Valenti Xirínachs.—Albert Feu.—Joseph Moros.—Francisco Parés.—J. Casulleras.—I. Torruella.—Joseph Pujadas Truch.—Joan Ramenol.—Emili Sitjá.—Salvador Cayona.—Manel Russinyol.—Anton Jacas.—Joan Juriol.—Jaume Busquí.—Benet Roig.—Joan Ballester.—Pepet Panxeta.—Joseph Mirapeix.—G. Guerrero.—Albin Valabieque (autor de *Les Vacances du Mariage*).—E. V.—N. Verdaguier.—Victor Guizy.—Mariano Grosés.—Juli Bernat.—Abelino Comas.—J. Camps Gelabert.—Ramón Arús.—Claudi Benavent.—Joseph Carlets.—Manel Clará.—Victor Lleó Casas.—R. F. T.—Martí Rigol.—Joan Foix.—Joan Rumiá.—Martí Garcerey.

ESTAT ACTUAL:

Número d' adhesions, 295.—Pessetas, 507'50.

Se recullen adhesions y donatius en los punts següents:

Imprempta y llibreria «L' Avenc», Ronda Universitat, 4.—Redacció de *La Tomasa*, Sant Ramon, 6.—Administració de *Lo Regionalista*, Escudillers Blancs, núm. 8, 1.er—Redacció de LO TEATRO REGIONAL, Plassa del Pi, 3, 2.^{on}—Rambla de las Flors, 33, xacolateria.—Botiga del Vano, Hospital 19.—«El Ingenio», Raurich, 6.

La música á Barcelona

MÚSICA POPULAR

En lo decurs dels segles XVI y XVII, hi hagué verdadera música popular, mes ben dit *vulgar*, pro com l' ópera alcansés bastant interés, disminuí l' ús d' aquest género fins qu' arribá á desaparèixer quasi del tot, y sols s' han conservat d' ella las *canzonettas* á Italia, los *lidier* á Alemania, las *romanzas* á Fransa y la melodias que á Espanya 'n dihem *cançons* que s' acostuman á cantar ab acompanyament de guitarra ó piano.

Totas aquestas pessas tenen quelcom de gust nacional y per xó tenen diferent color y modo d' ésser en cada un dels pobles en que s' executan, essent totas ellas senzillíssimas adaptadas al gust y costums de la gent del poble, ajudant á ferlas populars y fent que passin de pares á fills lo venir escrites totas ellas en llengua vulgar.

Avuy ja 'n queda molt poca cosa y la major part de las que corren, son de mal gust, son sossos cantars que s' haurian de desterrar pera 'l be del bon nom musical.

Després de lo exposat, no 'ns cal parlar de posar remey á un mal que no te cura, ja que son lo mirall hont se veuen la cultura é ilustració de un poble. No 'ns resta més que dir (lamentantho), qu' el diví art que fa commoure l' ánimo y 'ns extasia no 'l coneixem.

ALEXANDRE MARRACO.

L' última fulla

Mireusela, tremolosa y desenganxanse del deslluhiat cartró ab qui ha estat tot l' any arrapada, y quin com arbre á la tardor anant despullantse d' ellas, una á una, á mida que las estacions han anat avansant; mireula encara l' última fulla á punt de ser arreballada, y mostrant lo número 31 del últim mes y dia del any qu' agoneija.

Quantas cosas has contemplat durant los 365 dias que has passat entre nosaltres; y que joyós deus retirarte, ta tasca acabada; y ab la seguretat de no haber de tornar may més á presidir lo desgabell que regna en lo planeta que l' anomenan *terra*.

No se si ab goig ó be ab recansa la ma t' agafa pera l' lensarte, al temps que lo cervell discorra contristat, sentintse l' home un any de mes que com capot de plom demunt li pesa, y mirant esfarehit la roja terra que atrayentsel com iman li brinda en sas entranyas allotjament per llarch temps, pera tornar-lo á la pols del quin prengué la forma un dia.

Al fer balans dels contratemps qu' ha tingut l' home durant l' any que s' escola, no s' atreveix á comensar lo desmoronament del calendari, que llustrós y dauradet la paret de lo seu quarto adorna, sens que 'ls polsos li bateguin al allargar la ma per ferho, y no reuli aquesta dominat per los presentiments mes dolorosos en lo caos confós de las sorpresas que l' esdevenir ab sa marxa indefinible li tinga destinadas.

¿Lo block al qui comensas esgrunar veurás finirlo?

Tots los sers ab quins lo cor parteixes, serán á ton entorn quant á aquest lo darrer gra li tregas?

No t' mancará en tot l' any may lo pa á taula?

Los fills que la patria sacrifica, portantlos á adobar ab sa sanch la terra d' un país ingrat y funest per ells; de clima mortífer, que 'ls arrastra cap á la fossa, com la tramontanada se 'n du á son pas arbres y plantas, ¿podrán tornar als brassos de sos pares?

Comensará en aquest á sacudir lo letargi en que jau postrada la nostra literatura y teatro, aixecantse aixiribits á demostrar las bellesas de la nostra parla ensenyant á *quatre renegats* que no pot ensorrarse; surant tot temps com gota d' oli per lo demunt de l' aygua?

Fermentará durant aquest, la reacció que ha de tornar á nostra terra lo esplendor y privilegi qu' un temps tenia?

Tot axó y molt mes s' acut á lo cervell. Vullga Deu que sigui un any qu' ens reporti tota sort de venturas desitjables y desmenteixi tots

los vaticinis qu' els esprits fanàtics pegan esperar d' un any, que si be es un cap y cua, te la pega de comensar y rematar en fatídich diven-dres.

C. SAMÀ.

Servey de fora

MATARÓ. — La tarde de *Cap d' any* en lo teatrol del «Circul Catòlich d' Obrers», s' hi representá á més d' un clàssich drama castellá la bonica pessa catalana *Los grills de las sebas* y 'l monólech, *Un rey de pega*. — O.

OLESA. — Lo dia de Nadal una companyia d' aficio-nats doná en lo Teatro Principal una funció de la qu' en formaba part la divertida comedia d' Aulés, *Lo diari ho porta*, en la que hi escoltaren molts aplausos los senyors Bou (D.) y Casanovas, y demés que hi prengue-ren part. — P.

BADALONA. — En lo Teatro Zorrilla s' hi han repre-sentat últimament lo drama *Lo cup* que ha agradat molt, y la comedia *Sense argument*, y al Teatro Espanyol després de *Marina* per reputats artistes, se posá en escena *Lo somni de la Ignocencia* que agradá com per tot arreu, en la que hi escoltaren molts aplausos la se-nyora Franch y lo Sr. Casas especialment. — A.

ALFORJA. — A benefici dels malalts y ferits que tor-nin de campanya, lo «Casino Alforjense» celebrá una funció dramática composta de *La tanyina* y *L' últim anglés*. — A.

CALELLA. — Los aficionats del «Circul Popular Ins-tructiu» representaren aquestas passadas festas lo dra-ma propi de la temporada *Los Pastorets á Bellém*. — A.

TARRAGONA. — En nostre teatro Principal s' han re-presentat durant las passadas festas, monstruosas fun-cions, posantse en escena la bonica comedia ab tres actes, original de don Teodoro Baró, titulada *Lo joch dels disbarats*, en la que 's distingí lo primer actor se-nyor Bonaplata. També s' ha posat en escena lo bonich sainete *Qui compra maduixas*, de don E. Vilanova, co-negut ja á Tarragona, pero may ab l' acert d' are, per la bona representació del xistós cuadro. Dijous passat se representá en lo teatro de la societat «Ateneo Tarra-conense». Dijous vinent s' hi donará en aquest local una funció organísada per la societat «Centro Catalá» y dedicada en honor del exèrcit espanyol, posantse en escena per los aficionats de dit centro la aplaudida co-media *Lo joch dels disbarats*.

Próximament debutará en lo teatro Principal una companyia de sarsuela. — J. N. V.

BANYOLAS. — Ab objecte d' engroixir la llista de *El Imparcial*, se verificá dias passats un concert, una cuestació en que 's recorregué 'ls principals carrers de la vila, y una funció teatral, en que 's representá *Lo full de paper*. — S.

MASNOU. — La funció donada diumenge passat en lo teatro Circo siguié á benefici del primer actor Emili Graells, qui 's vegé favoregut per numerosa concu-rència.

A més del estreno catalá ressenyat en son lloch co-rresponent, s' hi verificaren los que portan per títol *Viva España ó morir por su honor* y *Justicia humana*.

Es lo primer un episodi d' actualitat, que figura desenvoluparse á Cuba. Lo segon es també un quadro que deixa fonda impressió, donchs se desenvolupa en la capella d' un sentenciat á mort, y l' assumpto per sí sol ja resulta patétich. L' autor, don Joseph Pablo Rivas, siguié demanat ab insistencia.

Acabá la funció d' aquest dia ab la bonica obreta *Com sucseheix moltes vegadas*.

Lo beneficiat, senyor Graells, siguié obsequiat ab una magnífica escribania, oferta per la societat «Cen-tre Coral Unió Masnouense» á qui estava dedicada la funció.

Aixís mateix siguié obsequiat ab alguns regalos lo senyor Pujadas, autor del drama *Vida y mort*. — X.

Topos

—¿Veus aquells dos com 's besan?
Ni de que 'ls miran s' adonan.

—Fá mitj any que son casats;
ni 's miran, ni s' enrahanan.

¿Pretens casarte Rafel?
No ho farás si avants prens copia
del natural, mirall fiel;
qu' agena dona es com mel
mentres que fel es la propia.

Quan dos venen de l' Iglesia
de pronunciá 'l ritual sí,
'ls solters al nuvi envejan;
'ls casats 'l compadím.

Quan un home vá á l' Iglesia
per casarse, 'l considero
igual á aquell xay que vá
de bon grat al matadero.

L' honor de noya ambiciosa
que festeja ab un ricatxo
está segú, com un duro
á la porta d' un gitano.

AMADEO.

Novas

Acaba avuy la publicació de la divertida pessa *L' ho-me dels nassos*.

Al número vinent, en compliment á lo que diguerem que tenim en cartera pera publicar próximament, obras dels primers autors catalans, donarem surtida á la bo-nica producció en un acte *Tocats de l' ala*, atildat arre-glo á la nostra escena, degut á l' acreditada ploma de D. Joaquim Riera y Bertrán.

Aquesta obra siguié estrenada ab molt bon éxit en lo teatro Romea y es la primera edició que se 'n publi-cará.

Quedarà llesta en dos folletins.

Lo número creixent de subscriptors de que ve essent objecte LO TEATRO REGIONAL, reportará próximament, á més de la successiva millora de la publicació, la im-plantació d' un projecte que mes de mitj any ha venim trevallant y que avuy ja casi pot donarse per llest.

No donarém avuy més detalls al públich, donchs, som més amichs que de comunicar projectes, presentant las provas. Aquèstas han comensat ja á realisar-se pera pòguer surtir próximament á la publicitat.

A més de tractarse d'una empresa que no dubtém redundará en profit de las lletras catalanas, será un obsequi extraordinari de que disfrutarán tots quants figurin en las llistas de suscripció de Lo TEATRO REGIONAL.

Segueixen avant los treballs del comité d'autors dramàtics, de que donarem compte en lo número passat, s'estava formant á París pera la persecució dels plagiaris.

En la última notícia rebuda, se 'ns comunica que la citada agrupació, á més de la persecució devant dels tribunals, publicarà un Anuari Internacional en quina secció principal, titulada *Contrabandistas dramàtics*, s'hi donarán á coneixer tots los que se 'ls hagi atrapat en lo delict de fals. Aixís mateix se publicarán en dit Anuari los treballs y retratos dels *gendarmes* que 'n tan honrosa persecució se distingeixen.

Com se veu la cosa se va prenent ab energia, ben justificada per cert, després d'enterarse que no sols hi ha qui s'accontenta ab plagiar si no que després encare te la pretenció de perseguir als que 'l descubreixen.

Lo drama estrenat últimament en lo teatro del Circo Barcelonés, *El tigre de Montañán*, escrit per lo reputat autor dramàtic D. Joseph Maria Pous, ha obtingut molt éxit, haventli valgut al autor y als actors, ésser cridats á las taulas al final de tots los actes. Lo senyor Fages y la senyora Tarés sobressortiren en sos papers, havent sigut l'obra esmeradament presentada y magistralment dirigida per l'esmentat senyor Fages.

Una nova prova del bon sentit práctic de que está dotat l'eminent dramaturg D. Joseph Feliu y Codina, nos l'acaba de donar ab l'estreno de la seva última producció *La real moza*, en lo teatro Español de Madrid.

Fins al final del segon acte lo públich celebrá espresivament la obra que s'estava estrenant, pero desde aquell instant va desviarne la opinió, y com que 'l tercer acte era continuació y desarrollo del concepte plantejat al final del segon, era lògich no 's celebrés.

Lo senyor Feliu y Codina, que escriu pera 'l públich, y que per altre part, es enemich acérrim de tota farsa de cartell y contaduría, disposá acte seguit sigués retirada dita obra.

Felicitém de tot cor, acte tan nou y recte. Talent de sobras te 'l senyor Feliu y Codina pera refersen promptament ab las novas produccions que te á punt de donar á la escena, si no valgués ja de sobras pera tal objecte, lo valió catálech de las que porta estrenadas.

Lo dilluns de aquesta setmana se doná, en el teatro de Novetats, una funció á benefici dels soldats ferits de Cuba y Filipinas, organizada per varios joves distingits de nostra societat. La platea y palcos se veieren completament ocupats per lo millor de Barcelona, y tot lo públich per los soldats de aquesta guarnició que foren galantment invitats.

Se posá en escena l'aplaudid drama de Feliu y Codina *La Dolores*, baix la direcció del Sr. Tutau, y en la qual prengueren part la senyoreta Castillo y la senyora Huertas, y los senyors Salgado, Riera, Soler, Masriera, Solá y Jaumeandreu, los quals foren molt

aplaudits al final de cada acte per lo molt acertats que estigueren en sos papers respectius.

Finalisá dita funció ab lo divertit sainete *Tal hi va que no s'ho creu*, lo qual obtingué un perfecte despenyo per part dels senyors Masriera, Soler y Jaumeandreu, en sos papers de Srs. Juan, Canut y Roch; contribuint al bon conjunt de l'obra la senyoreta Castillo y 'ls senyors Salgado, Solá y Rosés; tots los quals foren molt aplaudits, tenint que presentarse al palco escénich varias vegadas.

La concurrencia sortí molt satisfeta de dita funció per los mérits que posaren los improvisats actors y per l'objecte benéfich á que se destinaren los productes de dita funció.

Després de penosa malaltia, morí, dissapte passat, lo conegut jove D. Félix Sater, soci de las distingidas societats «La Rialla» y «La Barretina Catalana».

D. E. P. el finat y rebí sa afligida familia 'l més sentit pésam.

Han visitat nostra redacció las publicacions *La Copena*, *La escuela de El Salvador* y *El deber*.

La nit del 31 del passat fou agredit brutalment lo director de nostre estimat coleja *Diario de Villanueva y Geltrú*.

Sentim verament tan desagradable accident.

Próxim á imprimirse definitivament la humorada *Los grills de las sebas*, s'han rebut los repartiments de las següents societats que han acceptat lo privilegi de estreno:

«Círcul Obrer», Barcelona.—«La Lira», id.—Teatro Novetats, id.—«A. de Sant Lluís del Patronat de Sant Pau», id.—Café de la Patria, Barceloneta.—«Patronat del Obrer», Sans.—«Patronat del Obrer», Gracia.—«Juventut Reusense», Reus.—«Centre Moral Recreatiu», Martorell.—«Ateneo Caldense», Caldas de Montbuy.—«Círcul de Sant Narcís», Girona.

Los que hagin optat al privilegi y no estigan compresos en la present llista, poden remetre desseguida lo repartiment ab las degudas formalitats, puig lo dia 14 del present mes fineix lo plasso d'admissió.

PRINCIPAL.—Dimecres doná las últimas representacions en aquest teatro la companyia de sarsuela, quin éxit major l'ha conseguit ab l'estreno de la sarsuela catalana *El senyor Palaudarias*.

S'anuncia una serie de representacions á cárrech de la companyia francesa cómic-dramática, dirigida per lo célebre artista Mr. Henry Burguer.

LICEO.—Res de nou en tota la setmana y esperant l'estreno de l'ópera del mestre Saint Saens *Sansone e Dalila*, lo cual se verificá dijous. Ne parlarém la setmana entrant.

ROMEA.—Están en estudi pera posar próximament en escena, lo drama *Lo comte d'Ampurias*, de don Ramón Bordas, y la pessa *Faica ó caica*, de don Pere Reig y Fiol.

NOVETATS.—Dimecres acabá en aquest teatro la curta temporada de las representacions que hi ha donat últimament la companyia del senyor Tutau.

Avuy inaugurarà una serie de representacions de

opereta italiana la celebrada companyia de Bonazzo y Milzi.

ELDORADO.—Per ahir estava anunciada la primera representació de la sarsuela *Las malas lenguas*, lletra dels senyors Arniches y Lucio, y música del mestre Geroni Giménez. Nos n'ocuparém en lo número pròxim.

GRANVIA.—Continúa ab las companyias de ball y sarsuela, proporcionantse grans entradas.

L'empresa anuncia l'estreno de algunas produccions.

LUZ BARCINO.—Diumenge passat se posaren en escena duas sarsueletas, las que obtingueren un bon desempenyo, lo monólech de Iglesias *Daynetá*, recitat per la nena Aurelia Figuerola, la cual fou molt aplaudida, tenint que presentarse quatre ó cinch vegadas en escena á instancias del públich. També se posá en escena la pessa *La tornada d'en Títo*, en la cual prengueren part los senyors Ballestá, March, amigó, Guart y García, los quals sortiren molt airosos dels seus papers, y en especial lo senyor García, que feu un guardia civil ab molta propietat.

LA CONSTANCIA.—En aquesta distingida societat s'hi representá la gatada *Lo Cantador y Sebas al cap* que baix la direcció del Sr. Casalta resultá molt bona la execució, y 'l dia 3 dirigint la funció lo Sr. Rodríguez s'hi representá ab molt aplauso la sarsuela *Dorm y l'aixerit Otello ó il mōro di Valenzia*.

LA CAMELIA.—Contentíssims sortiren los concurrents á «La Camelia» del bon desempenyo que 's doná á la famosa obra del senyor Feliu y Codina *La Dolorés*. Lo senyor Andrés feu un *Lázaro* de primera y demostrá entendre lo paper que representaba, á fondo. L'ovació que l'hi feu lo lluhit públich fou justa.

Y seguint á dit senyor aném d'ovació en ovació, ja qu'el dia dels Reys ab motiu de son benefici hi siguié acreedor mil vegadas. El barítono Sr. Boix qu'es prestá á fer més lluhida la *serata d'onore* del Sr. Andrés, escoltá molts aplausos.

CATALUNYA.—La butifarra de la llibertat y una colla de cosas á qual més ignocents, y un estreno, del qual ne parlarem ja, feyan lo programa de la tarde del 27 del passat.

Lo dia dels Reys s'hi representá lo drama *Muralla de ferro* que baix la experta direcció del Sr. Mercader, hi reculliren tots molts aplausos.

CENTRO MORAL.—Lo dissapte passat á la nit y 'l diumenge á la tarde la funció fou d'Ignocents; á més d'*Herodes*, de la qu'en parlém en altra part, al programa hi havia un disbarat més de punts.

Dit programa estava escrit ab molta sombra, vegin lo botó de la mostra:

Tretze. Mal punt. L'entremés
afanat del art francés
per un autor (?) molt grollé
que may ha sabut *fer ré*.

Tothom calli com un mut
qu'es un home molt tossut
y si 'l tractan de lladró
'ls planta una citació.

Títol. Aviat se l'amarra
á un autor (?) de molta barra.

DRETA DEL ENSANCHE.—Lo dia de Nadal en aquesta important societat s'hi posá en escena lo preciós drama *Digne de Deu*.

CASSINO REPUBLICA DE LA BARCELONETA.—Dissapte 26 del passat s'hi representá lo preciós drama del immortal Pitarra, *Las joyas de la Roser*. Lo desempenyo fou bó, distingintshi molt los senyors Brugués y Jubany, secundantlos bé los senyors Pujol, Arris, Roca y Pareira. Al final se posá en escena lo sainete de Bué y Ventura *L'última voluntad*.

Tenim noticias que dintre pochs dias será entregat al Ateneo «Marqués de la Mina» un sainete original dels senyors B. Nani (Jep del Arpa) y J. Rovellat.

ASSOCIACIÓ DE S. LLUIS DE LA P. DE S. PAU.—La tarde del 26 s'hi doná una funció dramática composta dels estrenos *Lo gall de Nadal* y *La tenda dels encants*, que ressenyarem ja, á més del monólech *Sense dona* y 'l privilegi d'estreno *Los grills de las sebas*.

INSTITUT SALESIÀ.—Ultimament s'hi representaren *Los Pastorets* y *L'últim inglés*.

NIU GUERRER.—La funció del dia dels Reys lo formaba la producció *Tal farás tal trovarás*.

CLUB CHIQUE.—En aquesta distingida societat s'hi ha representat per ignocentada entre altres números la xistosa parodia *Otello ó il mōro di Valenzia* quin conjunt d'execució satisfé de debó á la concurrencia.

*
* *

Avuy he somniat—com cada dia—
qu'era jo l'estimat de molts donas,
de donas hermosíssimas;
y que deixava sos encants, sos besos,
sa dolsa companyia,
per corre adelerat darrera aquella
qu'entre burleta é indiferent em mira.

No sé per qué seria, que sa boca,
sa boca tan bonica,
me deya dolsas frases de carinyo
y 'm miravan sos ulls ab simpatia...
¡Tant al revés que 'm passa
en la vida real y malehida!

F. MARIO.

Correspondencia al número vinent

AVIS.—Tots quan desitjin tenir enquadrernada la humorada *L'home dels nassos*, poden desde avuy verificar en l'Administració lo cambi de costum. S'entregará l'exemplar esmeradament enquadrernat ab la seva cuberta corresponent. Preu, 10 céntims.

Igualment s'encuadernan las anteriors obras publicadas.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861